

УДК 371. 3: 78

USE OF INNOVATIVE METHODS IN MUSIC LESSONS ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Kulichova S. /Кулічова С.М.*teacher /викладач***Shevchuk P. /Шевчук П.Г.***teacher /викладач**Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College
of Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»**33, Nebesna Sotnia, 20 300**КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж**ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»**вул. Небесної Сотні, 33, 20 300*

Анотація. У статті розкрито сутність понять «інновація», «інноваційна діяльність вчителя музичного мистецтва»; розглянуто зміст інноваційної діяльності вчителя музичного мистецтва як складової його професійної підготовки. Запропоновано інноваційні методи, прийоми, форми роботи з учнями, спрямовані на використання комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва. Знання розглянутих методів та прийомів роботи ефективним чином вплине на розкриття творчого потенціалу школяра.

Ключові слова: інновація, професійна підготовка, інноваційні методи, прийоми, форми навчання, комп'ютерні технології.

Вступ.

Розвиток музичної та мистецької освіти в Україні визначається у загальному контексті європейської інтеграції орієнтацією на фундаментальні цінності та новітні технологічні процеси людства. У зв'язку з цим, актуальною проблемою сьогодення є модернізація сучасної освітньої системи, оновлення змісту й організаційних форм навчання та виховання, що є найважливішим чинником інтеграції інноваційних технологій, спрямованих на підвищення результативності навчання.

Сучасна вища школа має значні здобутки у галузі професійної підготовки вчителів до діяльності у сфері музичного мистецтва, зокрема, в процесі музично-виконавської діяльності (О. Рудницька, О. Олексюк, Г. Падалка, І. Зязюн, О. Ростовський, О. Щолокова, Л. Коваль, В. Черкасов, О. Семашко, Н. Миропольська та ін.).

Інноваційна діяльність викладача у сучасній освіті – важлива складова освітнього процесу. До розгляду даної наукової дефініції звертається багато сучасних науковців, таких як: Т.Бодрова, О.Бордюк, К.Завалко, Т.Носаченко, І.Ходоровська та ін. Інновації в освіті – природна та необхідна умова її розвитку відповідно до постійно змінних потреб людини та суспільства.

Основний текст.

У педагогіці інноваційна діяльність розглядається як цілеспрямована педагогічна діяльність, заснована на осмисленні власного педагогічного досвіду за допомогою порівняння і вивчення освітнього процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, впровадження нової педагогічної

практики; це творчий процес планування і реалізації педагогічних нововведень, спрямованих на підвищення якості освіти.

Інноваційна діяльність і її процес залежать від інноваційного потенціалу педагога. Під готовністю педагога до інноваційної діяльності прийнято розуміти сформованість необхідних для цієї діяльності особистісних (велика працездатність, вміння витримувати дію сильних подразників, високий емоційний статус, готовність до творчості) і спеціальних якостей (знання нових технологій, оволодіння новими методами навчання, уміння розробляти проекти, вміння аналізувати і виявляти причини недоліків).

Інноваційна діяльність викладачів має свою специфіку. Необхідною умовою успішної реалізації інноваційної діяльності педагога є вміння приймати інноваційне рішення, йти на певний ризик, успішно вирішувати конфліктні ситуації, що виникають при реалізації нововведення, знімати інноваційні бар'єри.

Сучасний учитель музичного мистецтва має бути одночасно і викладачем, і вихователем, і організатором педагогічного процесу, а також консультантом для батьків. У процесі музичного навчання учитель має сформувати у школяра прагнення бути неповторною особистістю в музичному мистецтві, допомогти відшукати оригінальне, самобутнє розв'язання музично-творчих завдань, вільно реалізувати свої творчі можливості.

Значущість інновацій важко переоцінити оскільки сучасні педагогічні дослідження та практика вітчизняної педагогічної освіти свідчить про зростаючий інтерес до використання комп'ютерних технологій в мистецькій освіті. Варто зазначити, що комп'ютер та комп'ютерні музичні програми можуть застосовуватися як допоміжні технічні засоби для майбутніх митців у професійній діяльності та у процесі навчання школярів.

На сьогоднішній день в музичній освіті відбувається активний пошук нових педагогічних методик. Музичне мистецтво відкривається перед дитиною як процес становлення художнього образу через різні форми художнього втілення (літературні, музичні, образотворчі). Запровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій є вимогою часу.

Важливим завданням музичного виховання в школі є формування музичної культури почуттів учнів як необхідної частини їх духовної культури, збагачення їх емоційно-естетичного досвіду, інтересів, поглядів у процесі спілкування з музикою та розвиток універсальних якостей творчої особистості.

Використання інформаційних технологій на уроках музики сприяє всебічному і гармонійному розвитку особистості дитини, насамперед розвитку її творчих здібностей.

Застосування сучасних комп'ютерних технологій у навчанні одна із найбільш стійких напрямів розвитку процесу творення нашого часу. За допомогою використання сучасних засобів можна підвищити мотивацію учня. Уроки музичного мистецтва приводить до творення, оскільки музика є предметом співтворчості лише на рівні особистості автора музичного твору, особистості вчителя й особистості учня, потреба та здатність до творчості, самореалізації, вдосконалення.

Питання щодо використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва розглянуто у працях О.Базелюка, Н.Белявіної, О.Бороздіна, Т.Затяміної, І.Красильнікова, Л.Масол, Ю.Петеліна, О.Тарачевої, Г.Тараєвої, О.Чайковської. Використання інформаційних технологій дає змогу залучати дітей до створення творчих робіт:

- пошукової роботи під час вивчення народної творчості, української музичної культури, творчості композиторів світу;
- оформлення результатів роботи у вигляді різних проектів за певними темами.

Існує багато програм для роботи з комп'ютером на уроці музичного мистецтва. Умовно їх можна поділити на декілька груп:

- музичний програвач;
- програма для співу карооке;
- музичний конструктор;
- музичні енциклопедії;
- навчальні програми;
- музичні ігри[1].

Використання ІКТ під час уроків музики проводиться в вигляді доповідей, проектів із комп'ютерної презентацією у програмі Power Point. Мета використання таких форм: створити комфортні умови навчання, у яких учні взаємодіють між собою. Електронні презентації дозволяють засвоїти ілюстративний матеріал до уроку, ознайомитися з творчими роботами учнів.

Музичне мистецтво відкривається перед учнями як процес становлення художнього образу через різні форми художнього втілення (літературні, музичні, образотворчі). Урок музичного мистецтва стає не просто уроком розвитку сенсорних музичних здібностей, а уроком мистецтва, коли розвиваються всі психічні процеси: сприйняття, мислення, пам'ять, увага й, зокрема, музичні здібності: тембровий слух, відчуття ритму, музичне мислення.

Використання комп'ютера на уроках музичного мистецтва здійснюємо за напрямками:

- застосування мультимедійного проектора на уроці, в презентаціях, що дає можливість більш ретельного відбору матеріалу, робить візуальний ряд більш якісним і разом з тим дозволяє виносити на екран необхідні терміни, таблиці та схеми;
- набір і редагування тексту у процесі роботи над рефератами;
- створення презентацій рефератів в програмі Power Point, що дозволяє зробити доповідь, виступ учнів більш наочною та цікавою [2].

Впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій направлене на інтенсифікацію процесу вчення, реалізацію ідей розвиваючого вчення, вдосконалення форм і методів організації навчального процесу, що забезпечують перехід від механічного засвоєння знань до оволодіння ними уміннями самостійно набувати нових знань.

Вчитель, застосовуючи комп'ютер, отримує потужний інструмент для подання інформації в різноманітній формі. В якості джерела інформації можна використовувати педагогічна програмні засоби та власноруч створені

презентаційні та проектні програми.

Отже, в цілому, мультимедіа є виключно корисною та плідною навчальною технологією, завдяки притаманній їй інтерактивності, гнучкості й інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації, а також завдяки можливості врахування індивідуальних особливостей учнів та сприяння підвищенню їх мотивації. Мультимедійні засоби навчання є перспективним і високоефективним інструментом, що дозволяє надавати інформацію у більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації у тій послідовності, що відповідає логіці пізнання. Завдяки цій технології можна підняти процес навчання на якісно новий рівень.

Отже, застосування інформаційно - комунікативних технологій під час уроків музики робить урок пізнавальним, різноманітним, а найголовніше - сучасним. Змінилася роль учня на уроці: з пасивного слухача він активний учасник процесу навчання; формується позитивне ставлення до предмета.

Використання ІКТ сприяє розвитку особистості учнів і педагогів. Відбувається осмислення власного досвіду, вдосконалення свого професійного майстерності. Усе це сприяє оптимізації процесу з урахуванням інформатизації.

Якщо послідовно й систематично використовувати на уроках музичного мистецтва комп'ютерні технології, то стане легше контролювати творчий розвиток учнів, формувати спеціалізовані знання в процесі навчання й виховання особистості в музиці, реалізувати можливості сучасних засобів навчання.

Висновки.

Вищезазначені методи, прийоми, форми роботи, спрямовані на поєднання емоційного, естетичного та раціонального у навчанні, ефективно розвинуть не тільки творчу індивідуальність будь-якого учня, але і сприятимуть «озброєнню» вчителя музичного мистецтва новітніми технологіями у музично-освітній індустрії. Використовуючи дані методи та форми роботи на уроках музичного мистецтва, учитель не лише зробить заняття цікавими, а й сформує у своїх учнів необхідні для життя у сучасному світі якості особистості – мобільність, винахідливість та креативність.

Література:

1. Інноваційна діяльність URL: https://pidruchniki.com/84363/ekonomika/innovatsiyana_diyalnist
2. Інноваційна діяльності вчителів музичного мистецтва URL: https://revolution.allbest.ru/pedagogics/01000582_0.html#text
3. Впровадження інноваційних технологій у викладанні мистецьких дисциплін URL: <http://galyna-andriyash.edukit.kr.ua/news/id/30>

Literature:

1. Innovative activity URL: https://pidruchniki.com/84363/ekonomika/innovatsiyana_diyalnist
2. Innovative activities of music teachers URL: https://revolution.allbest.ru/pedagogics/01000582_0.html#text
3. Implementation of innovative technologies in teaching art disciplines URL: <http://galyna-andriyash.edukit.kr.ua/news/id/30>

Abstract. *The article reveals the essence of the concepts "innovation", "innovative activity of a music teacher"; the content of the innovative activity of the music teacher as a component of his professional training is considered. Innovative methods, techniques, forms of working with students aimed at using computer technologies in music lessons are offered. Knowledge of the considered methods and techniques of work will effectively influence the disclosure of the creative potential of the student.*

Key words *innovation, professional training, innovative methods, techniques, forms of education, computer technologies.*